

בש"פ 1072/20 - אחמד שחאדה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 1072/20

לפני: כבוד השופט י' אלרון

העורר: אחמד שחאדה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת במ"ת 4750-12-19 מיום 23.1.2020, שניתנה על ידי כב' השופטת י' שטרית

תאריך הישיבה: י"ח בשבט התש"ף (13.02.20)

בשם העורר: עו"ד אורי בר עוז

בשם המשיבה: עו"ד שרית חתוקה

החלטה

1. לפניי ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת (השופטת י' שטרית) במ"ת 4750-12-19 מיום 23.1.2020, שבה הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

רקע והליכים קודמים

2. נגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק

עמוד 1

העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); חבלה במזיד ברכב לפי סעיף 413 לחוק העונשין; הפרעה לשוטרי בשעת מילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק העונשין; הפקרה לאחר פגיעה לפי סעיפים 64א(א) ו-40 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: פקודת התעבורה); והסתייעות ברכב לביצוע פשע לפי סעיף 43 לפקודת התעבורה.

3. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, ביום 25.11.2019 הגיעו 9 שוטרים במסגרת תפקידם למרכז "בסט סנטר" בכפר מג'אר (להלן: המתחם), בשתי ניידות סמויות מסוג טויוטה וסקודה (להלן: ניידת הטויוטה-ניידת הסקודה).

בסמוך לשעה 22:45, נהג העורר ברכב מסוג "ראנג' רובר" שבבעלותו (להלן: הג'יפ), נכנס למתחם וחנה את הג'יפ, כשלצדו אדם נוסף.

באותה עת הגיחה ניידת הטויוטה מאחורי הג'יפ ועצרה במאונך לו, וניידת הסקודה עצרה בכניסה למתחם. השוטרים יצאו מניידת הטויוטה כשכובעי זיהוי משטריים לראשם וניגשו לכיוון הג'יפ משני צדדיו. אחד מהם אחז בידית דלת הג'יפ הקדמית, הכה קלות על החלון, וצעק: "משטרה".

בתגובה, ובמטרה למנוע מהשוטרים לעכבו, החל העורר בנסיעה "במהירות פראית" לכיוון היציאה מהמתחם.

שוטרת שעמדה ביציאה מהמתחם באותה עת-כשכובע זיהוי משטרי לראשה ונשק מסוג M-16 בידיה-הבחינהבג'יפ של העורר שועט לעברה במהירות וניסתה להימלט, אך "העורר עלה עם הרכב על רגלה השמאלית ופגע בה". כתוצאה מכך, נגרם לה "שבר פטישון פנימי בקרסול שמאל".

לאחר מכן המשיך העורר בנסיעה במהירות מופרזת, תוך שפגע בניידת הסקודה וגרם לה לנזקים, וברח מהמקום.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

בבקשה נטען כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לעורר, לרבות הודעות השוטרים, סרטונים, דו"חות צפייה, תמונות, דו"ח רפואי, והודעת עד ראייה.

עודנטען, כיקיימתעילתמעצרלפיסעיף 21(א)(1)(ב) לחוקהמעצרים, שכןקיימחששהעוררסכןאתבטחוןהציבור,ועילת מעצר סטטוטוריתמכוחסעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוקהמעצרים, שכן מיוחסת לו עבירה שבוצעה באלימות חמורה.

נוסף על כך, נטען לקיומה שלעילתמעצרלפיסעיף 21(א)(1)(א) לחוקהמעצרים, שכן קיים חשש כי שחרור העורר ממעצר יביא להתחמקותו מהליכי שפיטה או מריצוי עונש מאסר, לנוכח העובדה שחמק מהשוטרים שניסו

לעצרו.

לבסוף, צוין כי לחובת העורר הרשעות קודמות, בין היתר בגין עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, סחיטה באיומים, תקיפה, חבלה בהיותו מזוין, חבלה בנסיבות מחמירות, חבלה חמורה, תקיפת שוטר, ואיומים.

5. בדיון שנערך בבית המשפט המחוזי ביום 15.12.2019, הסכימו באי-כוח העורר לקיומן של ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לעורר, אך טענו כי קיים קושי ממשי בעוצמת הראיות ובדיותן בהתייחס לעבירת החבלה בכוונה מחמירה.

בתום הדיון, לבקשת העורר וחרף התנגדות המשיבה, הורה בית המשפט על עריכת תסקיר מעצר וחוות דעת מטעם מנהלת האיזוק האלקטרוני בעניינו של העורר, תוך שהדגיש כי אין בכך כדי ללמד על התוצאה או ליצור ציפייה אצל העורר.

6. בתסקיר המעצר מיום 5.1.2020, ציין שירות המבחן כי לחובת העורר 9 הרשעות קודמות בין השנים 2018-2005, ובעטיין נדון ל-3 תקופות מאסר. לצד זאת, לחובתו 39 הרשעות תעבורה קודמות בין השנים 2019-1997, בעבירות שונות.

שירות המבחן הוסיף והעריך כי רמת הסיכון להישנות "התנהגות פורצת גבולות החוק" מצד העורר גבוהה. בין היתר, מפני שהלהנוטה לפעול לבאופן מניפולטיבי, אימפולסיביות קפני; מחזיק בעמדות בעייתיות ביחס לחוק; מפנים בהתנהגותו נורמות עברייניות; מביע מוטיבציה נמוכה לשינוי ושיקום; ולא נרתע מסנקציות עונשיות.

שירות המבחן הוסיף עוד ובחן מספר מפקחים שהציע העורר – אביו, גיסיו, אחותו, רעייתו, חמיו וחברו – ומצא שאינם מתאימים, משום שפועלים באופן "בלתי כנה, מצומצם וסלקטיבי"; מגוננים עליו; מחזיקים בעמדות בעייתיות כלפי גורמי אכיפת החוק; לא מעורבים מספיק בחייו האישיים; ואינם מהווים דמויות סמכות עבורו.

בסיכום דבריו, התרשם שירות המבחן כי אף מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני "לא יפחית את רמת הסיכון להישנות עבירות דומות", ומשכך לא בא בהמלצה על שחרורו לחלופת מעצר או מעצרו בפיקוח אלקטרוני.

7. לבקשת העורר, ובהוראת בית המשפט המחוזי, נערך בעניינו תסקיר מעצר משלים ביום 12.1.2020, שבגדרו נבחנו מפקחים נוספים מבין חברי משפחתו.

שירות המבחן התרשם בין היתר שאין למפקחים אלה היכרות מוקדמת עם העורר, והביע ספק באשר ליכולתם להפחית ממידת מסוכנותו. משכך, לא המליץ על שחרור העורר לחלופת מעצר או מעצרו בפיקוח אלקטרוני.

8. ביום 16.1.2020 נערך דיון נוסף בבית המשפט המחוזי, במהלכו השלימו הצדדים את טיעוניהם, ובמסגרתו

הוגש חומר החקירה לעיון בית המשפט.

9. בהחלטתו מיום 23.1.2020 קבע בית המשפט המחוזי כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית בעוצמה ראויה להוכחת המיוחס לעורר.

בהקשר זה, נדחתה טענת העורר שלפיה לא ידע כי מדובר בשוטרים המבקשים לעצרו וחשש שמדובר בגורמים הרוצים לפגוע בו. זאת, משנקבע כי הודעות השוטרים, הודעת עד ראיה שעבד במקום, וסרטון שתיעד את האירוע –מלמדים כי השוטרים חבשו כובעים משטרתיים מזהים ואחד מהם דפק על חלון הג'יפ וצעק "משטרה", וכי השוטרת שנפגעה חבשה אף היא כובע כאמור ואחזה בנשק שהיה תלוי על גופה.

עוד נדחתה טענת העורר שלפיה לא הונחה תשתית ראייתית לכאורית בהתייחס לפגיעת ג'יפ העורר בשוטרת. זאת, משנקבע כי ממקבץ הראיות האמור לעיל עולה כי הג'יפ שבו נהג העורר נסע במהירות לכיוון השוטרת ופגע בה, ובעקבות פגיעתו נפלה על הרצפה וסבלה מכאבים עזים ברגלה.

הובהר כי ייתכן שבזוויות מסוימות בסרטון ניתן לראות שגם ניידת הסקודה פוגעת בשוטרת, וכי עניין זה ראוי להתברר לגופו בשמיעת ראיות בהליך העיקרי. ואולם, נקבע כי פגיעה שכזו אינה נראית בסרטון באופן ברור, ומנגד יש "אדנים ראייתיים פוזיטיביים שונים ומאובחנים" המלמדים כי ג'יפ העורר פגע בשוטרת, ודי בכך כדי לבסס תשתית ראייתית לכאורית כנדרש בשלב זה.

עוד הובהר, כי אף בחוות הדעת הרפואית שהציג העורר מטעם מומחית לכירורגיה אורתופדית (להלן: חוות הדעת האורתופדית) – במסגרתה נטען כי פגיעה מהסוג שתיארה השוטרת אינה עולה בקנה אחד עם סוג הפציעה שנגרם לה – אין "כדי לפגוע ביש הראיית שהוצג ואף בעוצמתו". הודגש כי זו תיבחן בעת שמיעת הראיות בהליך העיקרי, ואינה פוגמת בתשתית הראייתית הלכאורית בשלב זה.

אשר לקיומה של עילת המעצר נגד העורר, צוין כי באי כוחו הסכימו בטיעוניהם לקיומה שלעילת מעצר שעניינה מסוכנות, ונקבע כי מסוכנותו הרבה של העורר נלמדת מהמעשים המיוחסים לו ונסיבות ביצועם; מעברו הפלילי המכביד; ומניסיונו להימלט מהשוטרים שבאו לעצרו. עוד נקבע, כי מנוסת העורר מקימה עילת מעצר מחשש ששחרורו יביא להתחמקותו מהליכי שפיטה.

לבסוף, נדחתה טענת העורר כי לנוכח "מקבילית הכוחות" הנוהגת בפסיקה בין עוצמת הראיות לכאורה לעוצמתה של עילת המעצר, ובשל פגמים הקיימים לשיטתו בתשתית הראייתית הלכאורית להוכחת המיוחס לו, יש להורות על שחרורו לחלופת מעצר או מעצרו בפיקוח אלקטרוני, למרות המסוכנות הרבה הנשקפת ממנו.

נקבע כי בניגוד לטענות העורר ישנן ראיות לכאורה בעוצמה ראויה להוכחת המיוחס לו. עוד נקבע, בבחינת למעלה מן הצורך, שאף אילו הייתה מתקבלת טענת העורר לפיה "ישנה הפחתה בעוצמת הראיות הלכאוריות" בנוגע לעבירת החבלה בכוונה מחמירה המיוחסת לו, הרי שבמקבילית הכוחות האמורה ולנוכח עוצמתה הגבוהה של עילת

המעצר - עדיין היה כדי להצדיק את מעצרו מאחורי סורג וברז.

נוכח כל האמור, ולאחר שסקר את ממצאי תסקירי המעצר בעניינו של העורר, מצא בית המשפט כי אין בשחרורו לחלופת מעצר או במעצרו בפיקוח אלקטרוני כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו. משכך, הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו, אף מבלי לבחון את המפקחים המוצעים.

מכאן הערר שלפני.

טענות הצדדים בערר

10. בנימוקי הערר ובדיון שלפני טען בא כוח העורר כל אשר יכול היה בנסיבות העניין, והפנה את עיקר טענותיו נגד עוצמת התשתית הראייתית הלכאורית.

בהקשר זה, בין היתר, טען בא כוח העורר כי לא ניתן לשלול את האפשרות שהשוטרת נפגעה מניידת הסקודה ולא מג'יפ העורר. אפשרות זו נתמכת לשיטתו בחוות הדעת האורתופדית שהגיש לבית המשפט המחוזי, וכן במיקום החבלה בקרסול השוטרת ובהשוואתו עם דבריה שלפיהם היא סבורה שנפגעה "מהפרונט ליד הפנס הקדמי ימני של הרכב", דבר שאינו תואם את העובדה שג'יפ העורר "גבוה" ו"כבד".

עוד נטען, כי העורר לא זיהה את השוטרים וסבר שהם "מחסלים" הרוצים לפגוע בו, לכן נמלט מפניהם. בהקשר זה ציין בא כוח העורר כי הוא "מאויים" והפנה לראיות המלמדות שהמשטרה הייתה מודעת לכך; הדגיש כי השוטרים לא השתמשו ב"צ'קלקה"; וטען כי קשה להבחין בסימונים המזהים שעל כובעי המשטרה.

כמו כן, נטען כי עדויות השוטרים גובלות ב"שיבוש". בהקשר זה נטען כי בהודעתו של אחד השוטרים צוין כי ידית הג'יפ נעקרה ונשארה בידו בשעת מנוסתו של העורר, בעוד שידית זו נראית במקומה כשעה לאחר מכן.

לבסוף, נטען כי שגה בית המשפט משהסתמך על התרשמות שירות המבחן במסגרת תסקירי המעצר; כי "אין ליתן כל משקל, בנסיבותיו של העורר, לתסקירים השליליים שהוגשו על ידי שירות המבחן"; כי שגה שירות המבחן משפסל 11 מפקחים שונים שהוצעו על ידי העורר, ובכללם קרובי משפחתו וגורמים בעלי תעסוקה מקצועית מכובדת; כי פסילתם "נעשתה באופן סיטונאי", ללא "סיבה של ממש"; וכי ניתן ללמוד שפסילתם נבעה מגישתו השלילית של שירות המבחן כלפי העורר.

11. בדיון לפני ביקשה באת כוח המשיבה לדחות את הערר.

לטענתה, התשתית הראייתית הלכאורית להוכחת המיוחס לעורר אינה חלשה כלל ונסמכת על מספר אדנים מובחנים, לרבות מקבץ הודעות השוטרים, הודעת המלגזן, סרטון המתעד את האירוע, והתיעוד רפואי.

עוד נטען, כי דין השגות העורר בהתייחס לתשתית הראייתית הלכאורית להתברר בהליך העיקרי, משאין בה סתירות בולטות המכרסמות באופן מהותי בחומר החקירה.

נוסף על כך, נטען כי אף בהנחה שהתשתית הראייתית הלכאורית חלשה, עילת המעצר החזקה המתקיימת בעניינו של העורר, מצדיקה את הותרתו במעצר מאחורי סורג וברח עד תום ההליכים נגדו.

לבסוף, נטען כי התרשמות שירות המבחן מהמפקחים שהציע העורר הייתה שלילית, ואפשר שבעתיד יוכל להגיש בקשה לעיון חוזר ולהציע מפקחים אחרים.

דין והכרעה

12. דין הערר להידחות.

13. כידוע, בהליך הבקשה למעצרו של נאשם עד תום ההליכים נגדו, על בית המשפט לבחון אם קיימים סיכויים בריבוי ראיות הלכאוריות המצויות בחומרה חקירה יהיה בבואהעת, לאחר שישמעו הראיות כולן, כדילהביא להרשעת הנאשם.

יודגש, כי בשלב זה אין בית המשפט נדרש להכריע במהימנותם של עדים ובמשקלן של עדויות, אלא במקרים בהם קיימות סתירות גלויות ומהותיות בחומר החקירה, המכרסמות באופן מהותי בעוצמת הראיות הלכאוריות (ראו לאחרונה: בש"פ 7923/19 אבו דיב נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (15.12.2019)).

14. לאחר שעיינתי בנימוקי הערר ובנספחים, בטיעוני באי-כוח הצדדים ובחומרי החקירה, הגעתי לכלל מסקנה כי אכן קיימת תשתית ראייתית לכאורה כנדרש לצורך מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

הבסיס הראייתי להוכחת המיוחס לעורר נסמך בעיקרו על מקבץ הודעות השוטרים אשר נכחו באירוע המתואר בכתב האישום המתוקן, לרבות הודעת השוטרת שנפגעה. מעיון בהודעות אלה עולה כי הג'יפ שבו נהג העורר נסע לכיוון השוטרת ופגע בה, בעוד שהיא והשוטרים האחרים חבשו כובעים משטריים והזדהו כשוטרים.

כך, בין היתר, ציינה השוטרת גל מרלי בהודעתה מיום 27.11.2019:

"לאחר שהייתי במרחק של כשני מטר מהסקודה בערך אני הופתעתי שיש רכב נוסע לכיוון שלי במהירות ממש גבוהה ובשלב הזה אני מזהה כי זה רכב מסוג ראנג' רובר שחורה שזה היה הרכב של החשוד [...] ואז אני קפצתי בשנייה האחרונה לצד שמאל כשרכב הראנג' רובר חלף ביני לבין הסקודה [...] כשהוא חובט בי ברגל שמאל, ואני נופלת על הרצפה עם כאבים עזים ברגל"

כך עולה אף מהודעת השוטר יוחאי פנטו מיום 26.11.2019, בה ציין:

"הבחנתי ברכב של החשוד נסע במהירות לעברה של השוטרת גל כאשר הוא נמצא ממש פנים אל מול פנים עם השוטרת גל שחבשה כובע משטרתי מזוהה על ראשה וראיתי שבשביר שנייה גל קפצה לצד שמאל וניסתה לברוח מרכבו של החשוד שעמד לדרוס אותה אולם בכל זאת גל נפגעה ברגלה מהרכב החשוד, הרכב המשיך בנסיעה ללא הבחנה ונכנס גם ברכב המשטרתי שלנו"

באופן דומה, תיאר השוטר מאור דהן בהודעתו מיום 26.11.2019:

"ראיתי שהרכב של החשוד מתנגש בשוטרת גל שבאה מולו וראיתי את גל נופלת על הרצפה דיווחתי על כך בקשר "יש בריחה החשוד דרס את גל"

גרסת השוטרים העולה מהודעותיהם, נתמכת בתיאור האירוע העולה מהודעתו של עד הראייה שעבד במקום מחמד אבראהים (המלגזן) מיום 28.11.2019, כמו גם בסרטון שבו צפיתי, ובמסגרתו נראים חלק מהשוטרים - לרבות השוטרת שנפגעה-חובשים כובעי זיהוי משטריים לראשם, כאשר השוטרת שנפגעה אף אוזת בנשק התלוי על גופה היא נפגעת תחילה מג'פ העורר, כאשר אין להוציא מכלל אפשרות כי בהמשך אף על ידי ניידת הסקודה (לטעמי, די לנו בחומר הראייתי הלכאורי הנ"ל לצורך בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו).

עיקר טענות העורר מופנות במישרין או בעקיפין נגד מהימנות גרסת השוטרים, אולם כאמור, המקום הנכון לבירור טענות אלה הינו בהליך העיקרי ולא במסגרת הליך המעצר. בשלב זה, לא מצאתי שיש בסתירות עליהן ביקש העורר להצביע, או בחוות דעת האורתופדית והסרטון הערוך שהגיש (שבו מתוארת גרסתו לאירוע), כדי לפגום בעיקרי גרסת השוטרים באשר לפגיעה בשוטרת ובהתייחס להזדהותם כשוטרים.

15. לצד קיומה של תשתית ראייתית לכאורית נאותה להוכחת המיוחס לעורר, קמה נגדו עילת מעצר בשלה מסוכנות הנשקפת ממנו, שאף באי כוחו הסכימו לגביה.

המעשים המיוחסים לעורר ונסיבות ביצועם, ריבוי ההרשעות המכתימות את עברו הפלילי והתעבורתי, ובריחתו הפראית מהשוטרים שניסו לעצרו - מלמדים על מסוכנות רבה, שלא בנקל ניתן להפיג באמצעות חלופת מעצר או פיקוח אלקטרוני.

לכך מצטרפת הערכת המסוכנות של שירות המבחן והמלצתו השלילית, אשר בית המשפט יסטה ממנה רק בהתקיים טעמים כבדי משקל, שאינם נמצא במקרה דנן (וראו למשל: בש"פ 6277/16 מדינת ישראל נ' ששון, פסקה 21 (12.9.2016)).

16. די לטעמי בנסיבות אלה כדי לבסס כדבעי עילת מעצר נגד העורר, שלא ניתן לאיינה באמצעות חלופת מעצר או פיקוח אלקטרוני, ומשהגיע בית המשפט המחוזי למסקנה דומה – איני סבור כי היה עליו להוסיף ולבחון באופן בלתי אמצעי את המפקחים (וראו: בש"פ 577/19 דולבנ' מדינתישראל, פסקה 12 (27.12.2015)).

17. בטרם סיום אציין כי לא נעלמו מעיניי השגות העורר בהתייחס לתסקירי המעצר והמלצותיו של שירות המבחן. אולם העורר לא הניח תימוכין לדבריואלה, המנוגדים למושכלות יסוד באשר למקצועיות וגישתו הטיפולית ככלל של שירות המבחן.

18. אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ג בשבט התש"ף (18.2.2020).

ש ו פ ט